XIV-ik évfolyam. 41-ik szám. Köszeg, 1894. október 14-én.

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, és közgazdasági hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer, vasárnapon.

Előfizetési ár: Egész évre 4 frt = 8 korona, félévre 2 frt = 4 korona, negyedévre 1 frt = 2 korona. Egyes szám ára 10 kr. = 20 fillér.

Felelős szerkesztő: WITTINGER ANTAL. Kiadó és laptulajdonos: FEIGL GYULA.

Előfizetési pénzek és reclamátiók a kiadótulajdonoshoz, Feigl Gyula nyomdászhoz (városkör 81) intézendők. Nyilttér sora 40 fr. — Hirdetések nagyság szerint.

Az az inas-iskola.

Egyik helybeli német laptársunk az inas-iskolákon feljajdulva, kerülbelül ezeket mondja el:

A legujabb áldások közé, melyben a hazai ipar a magas kormány által részesült, az iparos-tanoncz-iskolák ügyében kibocsátott egy ujabb rendelete tartozik. Ezzel pár év alatt helyre akarják pótolni és elérni azt, a mi emberöltők óta az akkori ifjuság, most már jobbára meglett emberek által el lett mulasztva. Ha a két évtized előtt alkalmazott fő- és altanfelügyelők, a menynyiben szakemberek voltak, hiven és kötelességszerüleg teljesitik feladatukat és az iskolákra szorgalmasabban felügyelnek, ma egész más generáczióval van dolgunk; akkor a fiatal emberek között az egész országban egyetlen egy sem volna, a ki nem tudna irni, olvasni és számolni és a mostani drákói intézkedések, melyek évenkint még szigorúbbá tétetnek, fölöslegesekké válnának, mivel sokkal inkább a mester kárára, mint a tanonczok javára szolgálnak. Itt azután a falusi iskolák rossz felügyeletére tér át czikkiró és többkevesebb szerencsével kitalálni véli a hiányokat, a melyeknek helyreütésére az iparos mester hátrányára hetenkint 9 munkaórát elcsippnek, úgy, hogy a tanonczuak alig marad szabad ideje. És ha ennek még volna valami eredménye — mondja — de igy a tanonczot, mely nem érez hajlandóságot a tanuláshoz, a mesternek kell az iskolába hajtani, hol — nézete szerint — semmit sem tanul. Erre nézve példával szolgál. Elmondja, hogy itt Kőszegen egy iparosnál két tanoncz van, idevaló fiuk, kiknek egyike négy elemi osztályt, másika pedig két polg. isk. osztályt végzett. Ezeknek egyike sem képes kéziratot olvasni, nem is emlitve a helyirásukat. A mesternek egy véletlen kérdésére, hogy 180-at oszszon el 15 részre, azt adta feleletül, hogy ezt még nem tanulták az iskolában, mert még csak a törtszámoknál tanulnak. Tehát a számolás *abc*-ját sem ismerik és a magasabb számtudományt adják nekik elő! — igy kiált fel s még sok mindent elmond, a mit különben mindenki tud, mert tény az, hogy a tanonczok nagyobb részével semmi eredményt sem lehet elérni, mivel tényleg semmi előképzettségük nincsen.

De bármennyire igaz is ez s bár milyen szépen hangozzék is a feljajdulás némely iparos fülében, a dologhoz mégis szó fér. Első sorban mindjárt hiába való az iparostanonczoknak iskolába járatása ellen minden agitálás, mert azoknak tanulni kell, hogy legalább többet tudjanak, mint eddig tudtak. Ha nem is érünk most kezdetben mindjárt czélt, majd lassan megközelitjük azt, megérjük, hogy Magyarországnak is lesznek a kor szellemével haladó iparosai, a kik nemcsak furnifaragni tudnak, hanem a szellemi képzettség egy magasabb fokán állanak. A kormánynak ez a czélja, jól tudván, hogy csak műveltebb iparosokkal lehet a hazai ipar fejlesztését előmozditani. Ha akadály az, a mint tényleg akadály, hogy teljesen készületlen, az elemi tudás hiányában szenvedő tanonczok készülnek az iparos pályára, azon majd megint segit a kormány; mert ha, mint teszem Kőszegen nem fogadják meg azt a jó tanácsot, hogy iparosaink csak irni, olvasni, és számolni tudó inasokat vegyenek magukhoz, ott fent kell szabályozni a tanoncz-felfogadást, illetőleg csak szigoritani, lévén amugy is megirva, hogy legalább 4 elemi osztályt végzett ifjak léphetnek csak az iparos pályára. Csak ebben van a baj, csak ezen kell segiteni és mindjárt nagyobb lesz az eredmény a tanoncz-kiképzésben. Hogy, amit német kollegánk például felhoz, hogy elemi négy, és polg. két osztályt végzett némely tanuló nem tud folyékonyan manuskriptet olvasni, helyesen irni és nem képes hamarjában megmondani, hogy 180-nak menuyi a 15-öd része, oh uram Istenem, arról ne beszéljünk! Manuskriptet minden mester sem tud olvasni, helyesen irni sok tanult, számolni pedig a legtöbb ember nem. Ezek olyan bajok, melyeket egy tanoncznak nem róhatunk fel hibául, de az iskolának sem. Az iskola ugyan az életnek tanit, amit úgy kell érteni, hogy a tanuló gyermek az életben épithessen arra, a mi alapot az iskolában megszerzett. Ezt az alapot kell jól megvetni, a mi a tanoncz-iskolában úgy lehetséges, ha legalább elemi iskolai 4 osztályt végzett ifjak vétetnek fel inasokul és kerülnek az ipariskolába; azután olyanok, a kik a magyar nyelvnek a birtokában vannak. Teljesen készületlen és a magyar nyelvet nem beszélő tanonczokkal persze hogy nem lehet boldogulni. Az abc-n kivül még németül és horvátul tanitani teljes képtelenség.

Azért, hogy legalább nálunk egyelőre segitve legyen a bajon, iparosaink ne vegyenek fel olyan ifjakat, akik a pusztán nevelkedtek, hanem olyanokat, akik már tudnak valamit és értenek nemzeti nyelvünkhöz. Akkor önmagukon segitettek a legtöbbet.

TÁRCZA.

Tudományos apróságok.

Érzékenység a férfiaknál és nőknál. — A szellemi munka szerepe az érzékenység fejlesztésében. — A kávé, thea és a gyomor betegségei. — A levegő harmadik alkatrésze. — Tenger alatti telefon. — A robbanások természetrajza.

Nehány héttel ezelőtt egy ismertetés jelent meg a lapok hasábjain Lombroso azon könyvéről, melyet a kissé elhamarkodottan következtető tudós a női gonosztevőknek szentel és a melyben hosszan ki volt fejtve, hogy a nő érzékenysége tetemesen csekélyebb a férfi érzékenységénél. Az olasz elmegyógyász tanitásai azonban aligha képviselik azt a bizonyos utolsó szót a két nem érzékelő képességének viszonyáról, legalább egy angol tudós, dr. Den kisérletei alkalmasak, hogy erősen megrendítsék a Lombroso elméletébe vetett hitett. Dr. Den kutatásai folyamán ugyanis homlokegyenest ellenkező eredményhez jutott. Ő azt állitja, hogy a nő érzékenysége felülmulja a férfi érzékelő képességét. Kisérleteiben egyformán folyamodott művelt és műveletlen nőkhöz, ugymint tanult és tanulatlan emberekhez és kutatásainak azon általános eredménye mellett, hogy a nő az érzékenység dolgában felette áll a férfinak, egyszersmind érdekes világot vetett azon szerepre is, melyet a műveltség ez érzékenység fejlesztésében játszik. Ugyanis Weber készülékével, mely a tapintás mérésére irányul, kisérletet téve egy műveletlen asszony és egy hasonló férfi tapintási érzékeivel, azt találta, hogy a köztük levő különbség, a férfi rovására rendkivül nagy. A különbség azonban jelentékenyen csökkent, midőn tanulatlan férfi helyett egy művelt ember érzékeit vizsgálta meg, tehát bizonyosnak látszik, hogy a tanulással járó szellemi munka finomitólag hat az idegrendszerre és fokozza az érzékenység intenzivitását. Kevésbé szembeszökően nyilvánult ez a különbség a nőknél; de dr. Den itt is úgy találta, hogy a műveletlen nő kevesebb érzékenységet tanusitott a villamos áram iránt, mint a művelt.

Közelebbről érdekelnek bennünket azon kisérletek, melyeket Schutzenstein tanár tett a legutóbbi időben két rendkivül divatos itallal: a theával és a kávéval. A nagy közönség teljes nyugalommal kávézik ebéd után vagy szürcsüli a theát esti összejöveteleken, ámde a tudósok régtől fogva gyanakodnak, hogy e két ital nehezíti az emésztést és jelentékeny befolyással van a gyomor betegek ijesztő elszaporodására, a mint hogy ezek szama tényleg megsokszorosódott, a mióta a kávé és a thea útat találtak a társadalom minden rétegébe.

Schutzenstein tanár kisérletei úgy lehet a sejtelmet a tudományos igazságok sorába fogják iktatni. Még pedig nem csak a nagyfoku kávézás ellen szólnak e kisérletek, a mire elég példát szolgáltatnak azok az irók, kik inspirácziót a fekete kávé mértéktelen élvezetében keresték. Martyrja is akadt e szenvedélynek, a szerencsétlen Henry Murger személyében, kinek halálos betegséget szerzett a kávéivással való visszaélés. Kiderült ugyanis, hogy az emésztést még az is akadályozza, ha csak csekély mértékben hódol az ember ez italoknak. Schutzenstein tanár kimutatta, hogy mig a gyomornedv thea és kávé nélkül táplálék fehérje tartalmának 94 százalékát megtudta emésztoni, ha thea is járult hozzá, már csak 66 százalékot, kávézás után pedig még kevesebbet, csak 61 százalékot tudott megemészteni. Hogy vajjon csakugyan a benuök található tannin okozza-e ezt, vagy más alkatrész, másodrendü fontossággal biró kérdés; fő az, hogy báruni legyen is az ok, gyomorbajos embernek tartózkodnia kell fekete kávétól és a theától. Szükséges ezt tudni, mert az ilyen betegek közt sok éppen az ellenkezőt hiszi, s a theától várja legtöbb a gyógyulást.

A mult hét tudományos ujdonságai között érdekes helyet foglal el egyik legmegrögzöttebb tudományos dogma megdöntése. Kiderült, hogy eddig még azt sem tudtuk tulajdonképen, hogy mit lélegzünk be. Lavoisier óta minden tudós és minden kézikönyv egybehangzóan állitotta, hogy a levegő két alkatrészből áll: oxygenből és hydrogenből, amaz 0·21, ez 0·79 százalékkal szerepelve. E két alkatrészen kivül a tudósok legfeljebb még némi széngáztartalmat tulajdonitottak a levegőnek, és elismerték hogy olykor vizgőz és — mi elég kár — nagyon gyakran por van benne, s ezzel a felsorolással kimeritve, hitték az összes levegőbeli anyagok lajstromát.

Ennek az elméletnek a hitele azonban alaposan megrendült a héten, midőn két angol tudós kimutatta, hogy a levegő magában véve nem két, hanem három gáznemü anyagnak a keverődéséből áll; az oxygén és hydrogén mellett van benne egy harmadik elem is, a melynek létezéséről azonban eddig senkinek sejtelme sem volt.

E harmadik alkatrész fölfedezői: Rajleagh lord és Romsey tanár idevonatkozó kutatásaik eredményét a héten terjesztették a londoni királyi társaság elé. Mindkét tudós neve már magában véve elég kezesség arra, hogy nem felületes vizsgálódásokból sarjadt, elsietett itélettel van dolgunk, és bizalmunkat csak még fokozhatja az a körülmény, hogy a tudós társaságok legkomolyabbika volt a forum, mely hivatva volt a fölfedezés fölött kritikát gyakorolni.

Az ujonnan felfedezett gáznemü anyag leglényegesebb tulajdonságát — aránylag — nagy sürüsége teszi. Számokban kifejezve az uj anyag több mint másfélszer

Városi közgyülés.

Fontos gyülése volt mult csütörtökön a város képviselő-testületének. A jövő évi városi költségelőirányzatott kellett tárgyalnia. Az ügy ugyan megkivánta volna, hogy városatyáink nagyobb érdeklődést mutassanak és tömegesen jelenjenek meg a gyülésen, de minálunk ez nem divat; a mieink csak választások iránt érdeklődnek, vagy akkor tódulnak az ódon gyülésterembe, ha valamely szenzációs ügy kerül tárgyalás alá. Az évi költségvetés sokkal csekélyebb valami, hogy sem a nép választottai a városházára táradnának; elvégzik ők azt előbb vagy utóbb magán körökben is, hol legalább kedvükre mondhatják el véleményüket és nem kell attól tartaniok, hogy felsülnek. Örüljenek ennélfogva az adófizető polgárok, hogy legalább 20 és néhány képviselő vett részt a jövő évi költségvetés megállapitásában. Ezek élénken tárgyaltak, sokat beszéltek és szavaztak kedvőkre. Gyülés kezdetén, a jegyzőkönyv-hitelesitők kirendelése után *Szovják* Hugó, a kihez *Kőszegi* József is csatlakozott kijelenti, hogy a közgyülés elé terjesztett költségvetést általánosságban ugyan elfogadja, de nem akar ezzel bizalmat kifejezni a tanács iránt, mint a mely megteszi ugyan a magáét, de nem annyit, mint a mennyit a város érdeke megkövetel. A polgármester ugylátszik megnyugtatta a közgyülést a hatóság tevékenysége iránt, mert minden bővebb válasz bevárása nélkül belementek az 1895. városi költségelőirányzat részletes tárgyalásába. A jegyző, *Auguszt* J., kezdi olvasni: *Bevételek. Mult évi pénztár-maradvány 446 frt 95 kr.* stb egész a XI. tételig, mely az erdei jövedelmet 18,623 frtban tünteti fel. E tételnél felszólal *Eberhardt* Gyula, majd pedig *Perkovits* Ferencz, kiknek elseje kérdezi, hogy miért nem termelnek elegendő műfát, utóbbi pedig, hogy a gubacstermést miért adták el a becsáron alól. Mindkettő felszólalásával azt akarta elérni, hogy az erdei gazdálkodásra nagyobb gond forditassék.

A XI. tételénél *Szovják* Hugó azt inditványozza, hogy a város hagyjon fel a téglatermeléssel és adja ki az égető kemenczet bérbe. *Matits* János és többek felvilágositására a közgyülés nem hoz érdemleges határozatot, hanem az ügyet tanulmányozás végett a gazdálkodó választmánynak adja ki.

A bikatartás (XVII.) tételénél *Szovják* Hugó az állattenyésztés előmozditása czéljából szükségesnek véli a bika-állománynak kettővel való szaporitását. A felszólaló egész elemében volt inditványa kifejtésénél s a közgyülés végre egy bikának beszerzését határozta el s a tételnél 220 frttal többet állitott be.

A *kiadások*-kal már takarékosabban bántak el városatyáink, megdézsmálván a számokat vagy három helyen és csak két helyen emelvén fel a kiadást. Ez a III. tétel, hol *Rusznyák* Mátyás rendőr kegydijaztatása miatt 120 és a XXII. tételnél, a hol a bikatartásnál 220 frttal többet állitottak be. Ezután csak redukáltak. A városi épületek fentartásánál 790 frtot töröltek, holott a városi épületek desperátus állapotban vannak. Az ugynevezett *tábláház* talán a legrozogább valamennyi között és úgy közegészségi, valamint közbiztonsági tekintetben minden kritikán aluli. De van remény, hogy *Tuczentaller* városi pénztáros inditványának történt elfogadásával előbb-utóbb javitás alá kerül az is. A erdei kiadásoknál az erdőmester előterjesztése kerül tárgyalásra, melyszerint egy ötödik erdőőr volna alkalmazandó. Ezt, talán már a szerzett benyomások alatt is, a közgyülés nem szavazta meg.

Az útak fentartásánál a városi fogatok is szereszerepelvén, *Tuczentaller* Lajos inditványára a lovak olcsóbb abrakolását fogják czélba venni. A városi árvák eltartására fölvett összeget a közgyülés szintén leszállitá, nemkülönben a gyógy- és ápolási költségeket.

Végre az előirányzott rendkivüli kiadásokat a tanácstagok minden ellenzése daczára is 300 frttal kevesebb lett.

Az egész költségvetést következőleg állapitották meg:

Bevételek:

Mult évi pénzmaradvány	446 frt	95	kr.
1. Svábfalui allodium	120 „	—	„
2. Vizi vám	432 „	—	„
3. Szántók és rétek	3621 „	05	„
4. Út- és kövezetvám	10,000 „	—	„
5. Sorházi épület	200 „	—	„
6. Házbérek	4168 „	10	„
7. Katonaság által fizetett bérek	487 „	—	„
8. Vadászat és halászat	606 „	—	„
9. Italmérési jogváltság	1344 „	—	„
10. Mérlegek s gabona mérők	79 „	—	„
11. Erdei jövedelem	18623 „	—	„
12. Téglagyártás	4672 „	—	„
13. Kőbányák	80 „	—	„
14. Rétjövedelem	1400 „	—	„
15. Legelőbér	300 „	—	„
16. Trágya eladás	— „	—	„
17. Mezei és hegyi felügyelet	1000 „	—	„
18. Bikatartás megtérítése	1100 „	—	„
19. Segély az útadóból	1000 „	—	„
20. Vásári jövedelem	24 „	—	„
21. Tandij	1000 „	—	„
22. Árvatőkék után	— „	—	„
23. Alapitvány kamatai	138 „	—	„
24. Adóvégrehajtás	180 „	—	„
25. Halottas kocsi	160 „	—	„
26. Lelencz költség megtérités	50 „	—	„
27. Községi pótadó-hátralék	500 „	—	„
28. Rendkivüli	4300 „	—	„
29. Tolonczköltség megtérítése	50 „	—	„
30. Vágóhid	400 „	—	„
31. Ipardij és zeneengedélyek után	240 „	—	„
32. Vasuti nyeremény	1600 „	—	„
33. Letelepedési dij	100 „	—	„
34. Ebadóból	360 „	—	„
35. Katona álszállásolás	250 „	—	„
Összesen	59110 frt	15	kr

Kiadások:

1. Tisztviselők fizetése	9275 frt	—	kr.
2. Egészségügy	750 „	—	„
3. Rendőrség	3101 „	—	„
4. Iroda	1089 „	—	„
5. Bélyeg- és postadij	40 „	—	„
6. Iskolákra	10514 „	33	„
7. Kegyuri	2349 „	—	„
8. Kegy- és nyugdijak	1872 „	—	„
9. Városi bemondók	1176 „	—	„
10. Épületek fenntartása	1000 „	—	„
11. Érdei kiadások	8002 „	—	„
12. Rétgazdaság	300 „	—	„
13. Téglagyártás	3619 „	—	„
14. Utak fenntartására	8006 „	—	„
15. Tolonczok s fegyenczekre	300 „	—	„
16. Városi árvákra	1404 „	—	„
17. Szegények gondozása	1155 „	—	„
18. Gyógy és ápolási költség	2200 „	—	„
19. Katonaság	500 „	—	„
20. Ujonczozás és utóállitás	30 „	—	„
21. Adó	4418 „	—	„
22. Mezei és hegyi felügyelet	1000 „	—	„
23. Bikatartás	1100 „	—	„
24. Vásári kiadás	47 „	—	„
25. Szenvedő tőkék kamatozzása	6420 „	—	„
26. Szépitési	370 „	—	„
27. Rendkivüli	1000 „	—	„
28. Vendéglősök járadéka	137 „	—	„
29. Városi alapitvány	140 „	—	„
Összesen	71,754 frt	33	kr.

E szerint a bevétel	59,110 frt	15	kr.
ellenben a kiadás	71,754 „	33	„
Fedezendő	12,644 „	18	„

A mi 33,397 frt 87 kr. egyenes adóra kivetve, 38% pótadót tesz.

HIREK.

— **Személyi hir.** *Esterházy* Pál herczeg és fiai már elhagyták Lékát, hogy az ősz hátralevő részét Kismartonban töltsék.

— **Esküvő.** E hó 11-én a helybeli kath. plébániatemplomban dr. *Kovács* István városi fizikus esküvője volt *Eitner* Miczi kisasszonynyal, *Eitner* Gusztáv helybeli műmalom-tulajdonos leányával. A fiatal pár még aznap délután nászútra kelt.

— **Sörgyárügy.** Az ujonnan alakult serfőző-részvénytársaság igazgatósága már megkezdette működését. Mult szerdán ülést tartott, melyen ügyészszé *Szovják* Hugót, pénztárossá *Schneller* Ernőt és titkárrá *Leitner* Nándort választotta. Ugy értesülünk, hogy Szovják Hugó a neki felajánlott tiszteget bizonyos okoknál fogva nem akarja elfogadni. Talán találnak mégis módot, hogy őt szándéka megváltoztatására birhatják, a mi nagyon előnyére válnék az ügynek.

— **Hittéritő előadása.** Lapunk mult számában jelezve volt, hogy csütörtökön este egy misszionárius a helybeli ág. ev. templomban előadást tart. A misszionárus, dr. *Limbach*, németországi és a Bázeli ág. ev. hittéritő-társaság szolgálatában áll. Mint ilyen bő tapasztalatokat szerzett a távol Indiában, melynek viszonyait a fent érintett helyen a nagyszámu közönség előtt elénk szinekkel festé. Felhivására sokan adakoztak hittéritői czélokra.

— **Szőlő- és gyümölcstermésünk.** A szüret hegyeinken jobbára be van fejezve s az eredmény gyenge közepesnek mondható. Sokat szenvedett a fürt a tartós esőzések alatt, mivel a szemek fölrepedtek és rothadásnak indultak. Ezért kvalitás tekintetében sem fog bevalni az idei bor. A must mostanában 12—14 kron kell literenkint. Jobban fizet az idei gyümölcstermés. Különösen alma helylyel-közel sok van és igen szép, körteből, gesztenyéből stb. kevesebb s kevésbé egészséges.

— **Meghivó.** A szombathely-egyházmegyei róm. kath. tanitóegyesület kőszegi köre őszi gyülését f. év október hó 25-én d. e. 10 órakor fogja Velemben a kath. népiskolában megtartani, melyre a körnek rendes és pártoló tagjait, ugy a tanügy iránt érdeklődőket tisztelettel hivja meg.

Kőszegen, 1894. október hó 10-én.

Pados Gábor,
körelnök.

— **Bécsi magyarság.** Bár furcsán hangzik, mégis többre becsüljük, mint az ékes német stilt, a melyen sok magyar hivatalnoknak kell hogy sokszor fejét törje. Egy kőszegi illetőségi bécsi egyén rászorulván az itteni hatóságra, magyar nyelven kéri ügyének elintézét és igy ir:

Nagytekintetű
Polgármesteriu hivatal

Alulirott kéri a Nagytekintetű Polgármesteri hivatalt egi vandor konyv kiditassaert ez Osztrak Magyar monarchia reszere es vatarkodig kerelmet a kovetkezőkel indokolni:

kerelmező 1843 ban Kőszeg Vasmegyeben született, rom. kath. es mestersegre peglagzy (péklegény) illető előbbi vardorkorgyet (vándorkönyvét) egy betegszegge alatta Bécsi altalanos korhazba elveszett es miutan semifely kimutatasi bizonyitva ezia jeleeveg ninnes az e okbol szarmahata kelesemetlensegek kikerülese vegett batorkodig illető keresett ismetelni.

alazatas szolgajak
N. N.

A városházán jóizüt nevettek a kényszerebb nyha öltöztetett kérelemnek és azonnal teljesitették.

— **Második termés.** A lapokban hirokot olvasunk, melyek arról szólnak, hogy az ország különböző részein némely gyümölcsfa másodizben kihajt, sőt virágzik is. Ez semmi ahhoz, a mit nálunk látunk. Itt némely almafa második gyümölcsét hordja. A *Knaute*-féle kertben egy csokorban 4—5 db ránett-alma ókesedik a fákon, olyan formán, mint junius-julius hónapokban. Ha az idő még egy kicsit enyhe marad, bizony megérjük, hogy némely helyeken másodszor szednek ez évben gyümölcsöt.

---

olyan sürü, mint az oxygén (1·909 : 1·106) és kétszerte sürübb a hydrogennél (1·909 : 0·972). Az ujonnan felfedezett anyag gyakorlati használatról a felfedezők azonban sejtetni engedik, hogy élettani szempontból hihetetlenül nagyfontosságu szerepe van ennek az elemnek. Kétségtelen, hogy azt a bizonyos ózon anyagot sikerült feltalálni, a mit eddig az élény egyik különös alakjának tartottak a tudósok, anélkül azonban, hogy az átalakulás mikéntjéről magyarázatokat tudtak volna adni. Mivel pedig az ózonos levegő üditő, gyógyitó, sőt életmentő hatásáról minden mellbeteg vagy nehéz lélegzetü ember megvan győződve és nagy utakat tesznek, a kik csak tehetik közülök, hogy ilyen ózonos levegőt szivhassanak, nem utolsó dolog lesz, ha ezután az ózont vegyileg állithatják elő s a lakásokba bevezetvén, azok levegőjét nagy városokban is az ózontartalom bizonyos fokán tudják tartani. New-Yorkban már ugy is alakult egy társa-ág, mely földalatti csöveken jó levegőt vezet a lakásokba (mint a hogy a világitó gázt vezetik); ettől az ózon-szállitás eszméje már csak egy lépés.

Nemregiben az hir járta be az európai sajtót, hogy Anglia és a szárazföld között telefont szándékoznak létesiteni. Fontosabb ennél az Európa és Amerika közötti telefon eszméje. Egy amerikai telefonista: Carty lépett fel erre vonatkozólag egy tervvel, melytől, jóllehet bonyolódott, az ügyességet nem lehet megtagadni.

Minden tengeralatti telefon fő nehézsége abban állott, hogy egész a legutóbbi időkig nem tudtak oly vezetőt találni, mely a tenger vize részéről jövő minden behatásnak ellent tudott volna állni. A tenger alatti kabelek ugyanis oly elváltozásokat szenvednek, melyek a telefonhasználatra rendkivül gátlólag hatnak. Ezen a hiányon azonban segitett Eckert szerkezete, mely vezetőül rézzel körülöntött acélsodronyt tartalmaz. A hang gyöngesége és tisztasága immár az egyetlen megoldandó kérdés és erre vonatkozik Carty tervezete.

Ő a bajon fonografok közbeiktatásával akar segiteni. Hogy a hang tisztasága kellőkép megmaradjon, a beszélő állomáson az illető egy fonografba beszél, mely aztán nagyon lassu mozgással bemondja a beszédet a telefonba. Ilyenformán a villamos hullámzások kevesebb gyorsasággal követik egymást és könnyebben haladnak at a kábelen. A túloldali állomáson a hang ismét egy fonografba kerül, mely most gyorsitva adja le a beszédet, mely ez eljárás folytán a világosság és érthetőség kedvéért először szét lesz szórva, majdnem úgy, mint egy fénysugár, aztán összegyűjtetik, a mely utóbbi esetben a második fonografot képzelhetjük a gyűjtő lencsének.

A modern ipari technikában nagy szerepet játszó parafa, melyből a dugaszokon kivül a vaggon- és kerekpár-gyárak annyi mindenfélét készitenek, legutóbb érdekes felvilágositást nyujtott a robbanások természetrajza felől. A parafából való gyártmányok készitésénél ugyanis meglehetős sok a hulladék, melyet azelőtt el szoktak égetni, de ujabban mindenféle czélra felhasználják, oly formán, hogy előbb porrá őrlik és részint magát e parafalisztet használják, részint más anyagokkal keverve formálnak belőle számos iparczikket. Felvették a kérdést, vajjon ez a por nem robbantó hatásu-e és Páris közelében levő egyik gyárban kisérletet is tettek vele. Vékony üvegcsövekbe finomra őrölt parafa-lisztet tettek és a csövön villámos szikrát ütteitek át, mire a por nagy pukkanással felrobbant és a csövet szétvetette. De midőn tágabb csöveket alkalmaztak, melyekbe aránylagosan épen annyi port tettek, mint a vékony csövekbe, a villámszikra semmi hatást sem idézett elő, a robbanás elmaradt. Ugy látszik tehát, hogy a levegő abszolut többsége jelentékeny szerepet játszik a robbanások keletkezhetésénél, mert mihelyt több a levegő, noha aránylag ép oly sok parafa-porral kell megküzdenie, mint előbb a csekélyebb térfogatu levegőnek, a robbanás lehetetlenné van téve.

Első hallásra, senki sem hinné el, hogy mily fontos dolog az, és mi lesz az eredménye. Ez a törvény ugyanis minden robbanásnál érvényesül, igy tehát a bányalégrobbanásnál is, a mi állandó veszedelme a bányászatnak és évenkint sok száz ember életét ragadja el. Már most kit ne lepne meg az a meglepő dolog, hogy a kisérlettevők számitása szerint, ha a bányák méretét csak kétszer oly tágra fogják vájni, mint a minők ma, ezáltal a robbanások számát mintegy 8-szor kevesebbre fogják csökkenthetni. Igy eredményezik néha a látszólag legjelentéktelenebb kisérletek a legh asznosabb fölfedezéseket.

— **Lemondás.** *Zichy* Hermán gróf Amerikából, hova a nyár folyamán ment el, lemondott körmendi mandatumáról. A gróf ez alkalommal a függetlenségi és 48-as pártkör elnökségéhez, valamint körmendi választóihoz nyilt levelet intézett, melyben a lemondás okán kivül a párt és saját családi viszonyaira is kitorjeszkedik, elmondván különösen az utóbbira nézve, hogy hogyan esett el egy nagy örökségtől s mint élnek neje és gyermekei. Azt mondja levelében: „Gyermekeim most Kőszegen kis bérlakásban laknak, feleségem maga keresi kenyerét és nekem itt távol hazámtól, családomtól, gyermekeimtől a számkivetés nélkülözései és keserüségei jutottak osztályrészül."

Az esetet bécsi lapok is regisztrálják és egyikmásik még mást is vél tudni. A többi között azt is állitják, hogy a gróf válni készül nejétől. Ebből egy szó sem igaz. Zichy Hermin éppen a napokban irt nejének, a ki most Linczben van szerződtetve, hogy jöjjön ki Amerikába. Gyermekein is rajongó szeretettel csüng a gróf, sokszor keresvén fel ezeket és háztartásukat vezető sógornőjét leveleivel.

— **Gyászrovat.** E hó 10-én temették *Griller* Adolfnét, szül. Rielich Juliát. — Meghalt e hó 13-án *Link* József, kinek földi maradványait ma d. u. 4 órakor helyezik örök nyugalomra.

— **Tánczmulatság.** A kőszegi kereskedelmi kör november hó 3-án a bálházban tánczmulatságot rendez. Meghivókat még nem bocsátottak ki.

— **Vásár.** Holnap, hétfőn, itt Kőszegen országos vásár lesz. Ez az őszi vásár, mely, mint minden előzője marhavásárral van egybekötve, a leglátogatottabb, a legélénkebb szokott lenni, s azért az idén is minden jót várunk tőle.

— **Elveszett** vasárnap, f. hó 7-én a városköri járdán egy rövid kettős női arany óralánczc. A becsületes megtaláló kéretik a tárgyat illő jutalom fejében a városkapitányi hivatalban átadni.

— **Az időjárás.** A hét elején még mindig alkalmatlankodott az eső, sőt kedden éjjel dörgös és villámlás között erős záporunk volt, mintegy utolsó erőkifejtése az ég csatornáinak. Szerdán azután kiderült és most remény van, hogy gazdáink jó idő mellett végezhetik a hátralevő őszi munkát.

— **Huskimérés.** A helybeli sertéshizlaló-szövetkezet a *Matits*-fele házban egy eddig igen nélkülözött üzletet nyitott. Ott sertéshuson, szalonnán és zsiron kivül mindennemü kalbász- és huskaféleket lehet kapni mindig frissen, jó minőségben, és méltányos árban. Meg is rökönyödtek erre mészárosaink, a kik most azon törik fejüket, hogy minő eszközökkel és módon lehetne ez uj üzlet ellen valamit tenni.

— **A ml a minimumból hiányzik.** Sopronmegye októberi közigazgatási ülésében jelentette *Szabó* Károly kir. tanácsos, tanfelügyelő, hogy a megyében (!) nyolcz olyan népiskolai tanitó van, a kiknek fizetése nem üti meg a 300 frtos minimumot. A felső-lászlói evangelikus tanitónak 62 forinttal, a répczefői r. kath. tanitónak 200 forinttal, a pusztacsaládi r. kath. tanitónak 73 forinttal, a micskei r. k. tanitónak 22 forinttal, a kisujfalui r. kath. 201 forinttal, a német-zsidányi r. k. tanitónak 48 forinttal, a locsmándinak 36 forinttal van kevesebb jövedelme. A bizottság el is határozta, hogy a néptanitók ügyében majd felfolyamodik a tanügyminiszterhez.

— **Ujonczbeosztás.** A cs. és kir. 83. gyalogezred hadkiegészitő parancsnoksága a tavaszszal besorozott 614 fönyi legénységet ekként osztotta szét: Szegedre küldött 321, Fehértemplomba 120, Kőszegre 120 rekrutát és 53 póttartalékost.

— **Közgazdaság.** A vasvármegyei gazdasági egyesület, mint értesülünk, a földmivelési miniszter kezdeményezésére 500 kgr. *schanstädti* rozsot és 400 kgr. *square head* buzát oszt ki 50—50 kgr. mennyiségben azon tagjai között, akik ezen vetőmagokat meg akarják honositani. Jelentkezni az egyesület titkáránál lehet.

— **Kerékpár-verseny.** A vasvármegyei Sport-Egylet országos kerékpárversenye iránt, mely ma lesz Szombathelyen, kerékpáros sportkörökben nagy az érdeklődés. A verseny és az ünnepélyek védnöke *Albrecht Salvator* főherczeg. Az ünnepélyek a szombathelyi kerékpár-versenypálya megnyitása alkalmából tartatnak, mely hazánkban első gráczi mintára épitett versenypálya. A versenyekre az ország és a főváros 14 kerékpáros egyesülete nevezett, s az 500 méteres fő verseny és a 10,000 méteres bajnoki verseny érdekes küzdelme lesz hazánk legjobb kerékpáros versenyzőinek.

— **A magyar gazdatisztek és erdőtisztek országos egyesülete** f. hó 4-én tartá ülését *Bujanovics* Sándor elnöklete alatt. — Elnök jelenti, hogy a magyar korona területén foglalkozó gazdatisztek és erdészek segély és nyugdijegyesülete alapszabályainak módositása jóváhagyatott, mely módositásban a czim változása is benfoglaltatik, tehát ez nem jelent ujegyesületet, hanem ez a réginek folytatása, minden jogainak és kötelezettségeinek folytatólagos birtokosa. — Ügyvezető jelenti, hogy az 1893-ik évi évkönyv elkészült és szétküldésre vár, tanusága szerint: az egyesület fennállása óta volt 1381 tagja, ebből elhunyt 187, kilépett és töröltetett 267, marad tehát 927 tag, kik közül tagdijjal hátralékban van 707 tag és a hátralékos tagdij összege kitesz 22946 frt 38 krt. Az alapszabályok jóváhagyása s az évkönyv elkészülte tudomásul vétetetik, a tetemesen felszaporodott hátralék, behajtás végett az egyesületi ügyésznek adatott át. — Miután az egyesület eddigi hivatalos lapja, a Földmivelési Érdekeink uj kiadásban, a Magyar Gazdák Lapja czim alatt jelenik meg, ez hivatalos lapul elfogadtatott, s tárgyalások folynak az iránt, hogy az egyesület tagjai nevezetes kedvezményeket nyerjenek, s hogy minden hivatalos közlemény ez úton közöltessék. — Az ügyvezetői jelentés előadja, hogy a nyári szünetek alatt az ügyforgalom 355 dbt. tett ki. Uj tagul jelentkeztek 8-an. Tagok sor.ból töröltettek 10-en. Állásközvetitésünk útján uj állásba elhelyeztettek 9-en. A segélyért folyamodok kérvényének elintézése elhalasztatott akkora, midőn az év elején a segélyosztás rendszerint történik. Utána a Mezőgazdasággal és erdészettel foglalkozók nyugdijintézete igazgatósága tartotta ülését. Ügyvezető jelenti, hogy a tagok száma 155-re, a biztositott nyugdij összege pedig 169700 koronára emelkedett. Az esedékes dij 50053 kor. 38 fillér. Ebből befolyt 42240 kor. 43 fill. és hátralékban maradt 7812 kor. 90 fillér. Az intézet vagyona 51809 kor. 76 fillér, takarékpénztárban és készpénzben 10813 kor. 66 fillér, dijhátralékban 7812 kor. 90 fillér. Alapitványok és adományok 1379 kor. 80 fillére rúgnak. A dijhátralékokra nézve kimondotta az igazgatóság, hogy azoknak behajtása tekintetében az alapszabályok keretén belül a legerélyesebb intézkedések foganatositandók.

— **A „Zenelő magyarország"** czimű zenemű folyóirat kétségen kivül a legolcsóbb zenemű vállalat. Figyelemmel kisértük eddig megjelent füzeteit s igazán a legnagyobb elismerés hangján emlékezhetünk meg azokról, mert a saison legszebb-legkedveltebb, s a zenei termelés legsikerültebb ujdonságait finom izléssel kiállitott füzetekben hozza a derék vállalat. Előfizetési ára negyedévre 6 füzetre 60 oldal zenével 1 frt; oly bámulatos olcsó, hogy nem szabadna egy zongoránál sem hiányoznia. E derék vállalat hezagot pótol zeneirodalmunkban, mert az eddig alig megfizethető drága hangjegyeket teljesen pótolja. Ajánljuk azt a mostani októberi évnegyedre zenekedelőinknek. Előfizethetni a kiadóhivatalnál, Budapesten VI. Csengery-utcza 62/a.

Irodalom.

— **Kiss József hetilapjáról.** A Hét-ről évekóta a a legnagyobb elismeréssel nyilatkozik a sajtó és a közönség egyaránt. Amióta a politikát is felvette körébe, a politikusok ép ugy foglalkoznak vele, mint foglalkoztak azelőtt a nők és az irodalom. Annyi ötletet egyik lap sem produkál, mint A Hét és itéleteiben egyik lap sem oly független, mérsékelt és mélyreható, mint ez. Egyes czikkei olykor hetekig forrongásban tartják az elméket és az olvasók hónapok multával sem tudnak szabadulni egy-egy találó fejtegetés, kép vagy ötlet emlékétől, melyet A Hét-ben olvastak. Ide s tova öt év óta áll fenn A Hét, egész irói generácziót nevelt, uj formákat teremtett, uj olvasókört nevelt magának, folyton halad és folyton emelkedik. Pedig A Hét-nek sem azok az anyagi eszközök nem állanak rendelkezésére, melylyel a nagy irodalmi részvénytársaságok rendelkeznek és közönség dolgában is csak a legintelligensebbek kicsi zömére támaszkodhatik, aki megérti, élvezi és akiben megvan a tudásnak és a műveltségnek az a fogékonysága, melyet A Hét olvasóinál föltételez. De ez a kis közönség azután állhatatosan ki is tart mellette és urbi et orbi hirdeti e lap dicséretét, melyhez mi a magunk részéről még csak annyit teszünk hozzá, hogy vajha ez a kis kör minél jobban kitágulna, nagyobbodnék, mert ez a magyar műveltség terjedését, az értelmi niveau emelkedését jelentené. Melegen ajánljuk rokonszenvébe t. olvasóinknak ezt a páratlan lapot.

— **Az 1848—49-iki magyar szabadságharcz története** czimű nagy illusztrált munkából a szokott pontossággal most jelent meg a 21-ik füzet a melyben Gracza György az első népképviseleti országgyülés megnyitását mondja el a szokott élénkséggel. A füzet képei közt ismét több olyan van, a mely eddig még sehol sem jelent meg. A képek különben ezek: Gr. Leiningen Károly honvédtábornok. „Megadjuk." A kétszázezer katona megajánlása a nemzetgyülés által 1848. jul. 11-en. (Egykorú rajz.) Szacsvay Imre, (a vértanu 1848-iki arczképe.) Horváth Mihály Csanádi püspök. Részletek a bécsi októberi forradalomból. (Egykorú felvételek. — Ormay Norbert honvédezredes. (1848-iki arczkép után.) Gr. Széchenyi Istvánné, szül. Seilern Crescentia. (1848-iki arczkép.) Petőfi Sándor mint honvéd. (Egykorú rajz.) Récsey Ádám. (Eredetije a bécsi udv. muzeumban.

— **A „Külföld"** czimü szépirodalmi folyóirat Csorhalmi II. Irén és Gerő Attila közkedveltségü iróink szerkesztésében meglepő szép tartalommal jelent meg. Remek czikkben ismerteti Serao Matild kedvelt olasz irónőt, kinek arczképét is adja. Azután hoz egy gyönyörü „Márványszüz" czimü olasz novellát F. de Renzis-től és Zangwill angol iró tollából egy „Szentségtörő" czimü ghettotörténetet, három művészi szép horváth, orosz és olasz költeményt, rendkivül érdekes czikket a külföldi regényirodalomról; kemény hangon ostorozza szinházaink és szinművészetünk állapotát, úgy hogy bátran a legjobb és legtartalmasabb magyar hetilapnak mondható. Előfizetési ára negyedévre 2 frt 60 kr. Szerkesztőség és kiadóhivatal Nádor-utcza 15. Mutatványszámokat ingyen.

— **Kakas Márton.** E czimen Rákosi Viktor (Sipulusz) egy uj élczlapot inditott. Az első szám okt. elsején jelent meg. Ajánljuk olvasóink figyelmébe. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VIII. ker., Rökk Szilárd-utcza 4. sz.

— **Herczeg Ferencz Lapja.** A Dolovai Nábob Lánya, a Mutamur, a Gyurkovics lányok, a Simon Zsuza szerzője szépirodalmi hetilapot indit. Természetes, hogy ez a lap is oly tüneményes lesz, mint amilyen Herczeg Ferencz irói munkássága. A hirneves szerző nem experimentált, nem készülődött, egyszerre meghóditotta Magyarországot. Ilyen szerep vár lapjára is, amely hetenként, nagy terjedelemben, gyönyörü és gondos kivitelü képpekkel teli, jelenik meg. Az első számot november elsejére várjuk. Herczeg Lapja, mondani sem kell, az élő Magyarország közlönye lesz; az élő társadalomé és irodalomé, művészeteké. Friscsség, változatosság és egyszerüség: ezek a jelszavai. Nem egy francziáskodó, túlmüvelt kiz közönségnek, de a nagy, jó izlésü társaságnak csinálják Magyarország legjobb irói és uj vállalkozása is a magyar családnak lesz konventionális, szinte szükséges közlönye. Az ő friss dolgozatait kitünő képekkel illusztrálva rövidesen meginduló uj hetilapja hozza legelőbb. Singer és Wolfner előnyösen ismert kiadó czége (Budapest, Andrássy-ut 10.) gondoskodik arról, hogy a Herczeg lapját olcsó árou jutassa az olvasók kezeibe. A képes hetilap ára egy évnegyedre 2 frt.

— **Uj gazdasági lap.** Az agrár érdekeknek a közgazdaság egyéb ágaival kapcsolatos fejlesztése és képviselete czéljából egy uj gazdasági szaklapot alapitott gazdáinknak egy kiváló csoportja. Az uj lap alapját két, már több mint húsz éve, a gazdasági érdekeket szolgáló szaklap: a Földmivelési Érdekeink és a Gyakorlati Mezőgazda egyesitett kiadása képezi. Legelső száma Magyar Gazdák Lapja czim alatt most jelent meg. Programmja szerint egészen gyakorlati irányunak igerkezik, de behatóan foglalkozik majd a mezőgazdaságot érintő közgazdasági kérdésekkel is, melyektől politikai pártóktól független és teljesen tárgyilagos álláspontot fog képviselni. Szerkesztője a vasmegyei gazdasági egyesületnek volt igazgatója herényi Gothard Sándor, a a lap zászlója körül társulók névsorában közéletünk számos kiváló férfiával (Vaszary herczegprimás, Batthyány Lajos gróf fiumei kormányzó, Széll Kállmán, Bethlen András gróf, ifj. Széchenyi Imre gróf, Lévai Henrik stb). több képviselővel (Tolnay Lajos, Harkányi Károly, Hajós József, Szemere Huba), előkelő gazdákkal és uradalmi főtisztekkel, a gazdasági tanári kar szine-javával, a vidéki gazdasági egyesületek titkáraival stb. találkozunk. Első czikkében mindjárt egy nagyérdekü gazdasági kérdéssel, a vármegyei gazdasági bizottságok szervezetével foglalkozik, további czikkei a gyakorlati gazdálkodás és a gazdasági üzleti élet köréből meritvek.

— **Csepreghy Ferenczné** szerkesztésében ez év október 1 én három divatlap indult meg, melyekre felhivjuk olvasóközönségünk figyelmét. *Divat Ujság* egy női divatlap, *Potyolat* czimen egy fehérnemü ujság, külön szabás-mintaivvel és fehérnemü-divattudósitással s a *Gyermek-Divat*, nyolcz oldalas, képekkel gazdagon ellátott és pontos szabásminta mellékletlel bővitett gyermek-divatlap Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VIII. ker., Rökk Szilárd-utcza 4. sz.

Nyilatkozat.

Ezennel felszólitok mindenkit, de különösen az üzletembereket, hogy fiamnak, ifjabb *Eitner* Edének sem pénzt, sem akármi mást hitelben ne adjanak, miután mától fogva semminemü adósságát el nem ismerem és ki nem fizetem.

Kőszeg, 1894. szeptember 26.

Id. Eitner Ede,
gubamalmi molnár.

†

Köszönet-nyilvánitás.

Fogadják mindazok, a kik a felejthetetlen nőmnek és leányunknak

Griller Adolfné,

szül. Rielich Juliának

elhunyta alkalmával a részvétnek oly megható jelét adták, szivünk mélyen érzett köszönetét.

A gyászoló család.

Selyem hamisitvány. Égessünk el egy mintát a venni szándékolt fekete selyemből s a hamisitás rögtön kiderül: Mert mig a valódi s jól festett selyem az elégetésnél nyomban összepödörödik és csakhamar kialszik, maga után csekély világosbarna hamut hagyván; addig a hamisitott selyem (mely zsiros szinü-szallonás-lesz és könnyen törik) lassan tovább ég (minthogy rostszállai a festanyagtól telittetten tovább izzanak) és sötét barna hamut hagy maga után, de valódi selyem módjára soha össze nem pödörödik, csak meggörbül. Ha a valódi selyem hamuját összenyomjuk, elporzik, a hamisitványé nem. — ***Henneberg G.*** (cs. kir. udvari szállitó) ***selyemgyára Zürichben***, **házhoz szállitva, póstaber és vámmentesen szivesen küld** bárkinek is mintákat, akár egyes öltönyökre való, akár egész végekben levő valódi selyem szöveteiből. Svajczba czimzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

Piaczi-árak.

	frt	kr.
Buzadiszt I. 100 kilo	14	—
„ II. „	13	—
Rozsdiszt I. „	12	—
„ II. „	9	—
Buzakorpa „	5	25
Rozs „	5	—
Koleskása „	13	50
Dara „	16	—
Árpa dara „	7	—
Széna „	2	70
Szalma „	1	52

	frt.	kr.
100 kilo burgonya	1	85
Marha zsir	1	10
	kr.	
Marhahus . 1 kilo	48–56	
Disznóhus . „	56–60	
„ zsir . „	68	
Borjuhus . „	60–80	
Birkahus . „	36	
	frt.	kr.
1 méterül bükkfa	14	—
„ „ dorong	11	—
„ tölgyfa	9	40
„ „ dorong	7	60

Buza 100 kilo . .	7 frt. — krtól	7 frt. 20 kr-ig
Rozs . . .	5 „ 60 „	6 „ — „
Árpa . . .	6 „ — „	7 „ — „
Kukoricza uj . . .	5 „ 50 „	5 „ 80 „
Zab	6 „ 50 „	6 „ 80 „

Nagy ujdonság.

Több száz darab női **téli confectió** a hely szüke miatt a megtartandó országos

vásár alkalmával

jóval **leszállitott árak** mellett eladó.

Figyelmeztetem a n. é. hölgyközönséget, ezen alkalmat ne tessék elmulasztani, mert többé ily alkalom nem kinálkozik.

Kitünő tisztelettel

Baron Jakab,

Császár-utcza, a takarékpénztári épületben.

Az októberi vásárhoz!

Van szerencsénk a n. é. közönséggel tudatni, hogy a vásárra eddig szokatlan nagy választékban hozunk

női köpenyeket és kapátokat

eladásra, miért is a tisztelt vevők látogatását kérjük, mely minden tekintetben érdemesnek igérkezik.

Áruhelyiségünk

a Korona kávéház

I. emeletén lesz.

Fröhlich & Stauber.

Fleischmann J. Jenő

„A szép menyasszonyhoz!“

Uj! Caracül Felöltők Uj!

Előleges jelentés!

Tisztelettel értesitem Kőszeg és vidéke n. é. hölgyeit, hogy **f. é. október hó 15-én, vásárkor fötér Czeke**-féle házban **női és gyermek felöltők, keppek (gallérok)** s még sok effélével oly óriási választékkal fogok megjelenni, hogy a m. t. hölgyeknek alkalmuk lesz a legfinomabb, legelegánsabb és legdivatosabb darabot, a legszolidabb és legolcsóbb áron beszerezhetni.

Szives személyes meggyőződésért esedezik

mély tisztelettel

Fleischmann J. Jenő,

„a szép menyasszonyhoz“.

Uj! Caracül Keppek és Gallérok! Uj!

Uj! Caracül-Figárók! Uj!

Eladó ház.

Kőszegen, az Uj-utczában álló 640 számu jó karban még adómentes ház szabad kézből minden órán eladó.

Tudakozódhatni a tulajdonosnál, ugyanott.

Felhivás.

A folyó évi szeptember 30-án hozott közgyülési határozat folytán a t. cz. részvényesek felhivatnak minden jegyzett részvény után **20%**-ot készpénzben egyleti pénztárnoknak megválasztott **Schneller Ernő** ur helybeli kereskedőnél f. é. **November hó 1**-ig befizetni.

A kőszegi sörfőzde részvénytársaságnak 1894. október 10-én tartott üléséből.

Az igazgatóság.

Üzlet-megnyitás.

A kőszegi sertés-hizlaló telep értesiti a t. cz. nagy közönséget, hogy

Riegler Mihály

szakképzett hentesmestert felfogadván, hentes-üzletét helyben a **fötéren levö**

Matits-féle házban

e hó 6-án megnyitotta.

A hol is minden ez üzletbe tartozó czikkek olcsó árak mellett a legjobb minőségben naponkint kaphatók.

Kőszeg, 1894. október hóban.

A kőszegi sertés-hizlaló telep.

Már kedden húzás!

Lembergi kiállitási Sorsjegyek á 1 frt.

Fényeremény 60.000 frt

11 Sorsjegyek 10 frt. —
6 „ 5 frt. 50

Bélyegmentes és húzásjegyzékert 20 krajczár beküldendő.

Kapható:

a lembergi országos kiállitás sorsjegy-irodájában

Bécs, Bartenstein-utcza 4.

Kapható Kőszegen:

Kőszegi József

könyvkereskedésében.

MAGYAR GAZDÁK LAPJA

a Földmivelési Érdekeink és Gyakorlati Mezőgazda

egyesitett kiadása.

Heti gazdasági szaklap az agrár érdekeknek, a közgazdaság egyéb ágaival összhangban való képviselete és tejlesztésére.

Minden irányban teljesen független, legelőkelőbb magyar gazdák alapitása, minden politikai párt férfiait egyesiti.

Szerk. herényi Gothard Sándor.

Szerkesztőség: Erzsébet-körut 15. sz.

Tessék mutatószámot kérni.

Október 7-én jelenik meg.

Dr. Dreiszker József

Hidegvizgyógyintézete

a szépen kies fekvésü *Kőszeg* városában (Vasmegye) ¾ óra vasuttal Szombathelytől. Rendszere Prisnitz és Kneipp. Nyitva egész éven át.

Teljes ellátás, lakás vizkurával együtt

hetenkint 25 frt.

Prospektust ingyen és bérmentve küld

az igazgatóság.

Nyomatott Fenyi Gyula könyvnyomdájában Kőszegen.